

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ

Vol. XXXVI. N. 9 (36)

ANTRADIENIS (Tuesday) GEGUŽĖS (May) 15 D., 1951 M.

SIX CENTS

Tikrasis priešas - Sovietai

Tolimesni Marshallio pareiškimai Senato komisijai

Washingtonas. — Tęsdamas savo Tol. Rytų ir Korejos karo klausimais pareiškimus, Senato komisijai gynbos sekr. G. Marshallis pakartojo savo nuomonę, kad Kinijos oriniai puolimai sukeltų naujo pasaulinio karo pavojų, kuriam JAV nesančios pasiruošusios. Dėl to jis patarė laikytis ligšiolinės taktikos, kuri pareikalausianti mažiausia žmonių aukų ir mažiausia sudaro pavojaus, kad Sovietai įsikiš.

Gindamas vyriausybės politiką ir atremdamas gen. MacArthurui priekaištą, kad vyriausybė neturinti aiškios Azijos politikos linijos, Marshallis perskaitė prez. Trumano laišką MacArthurui, kuriame buvo nurodyta, jog didžiausią pavojų sudaro Sovietai ir kad Korejos karo išplėtimas į kovą įtrauktų Japoniją ir Europą. Tame pat laiške buvo nurodyta, jog veiksmams Korejoje privalo išlaikyti vienybę Jungt. Tautose, nes JAV būtinai reikalinga sąjungininkų, jei Sovietai pulktų.

Sovietų įsikišimo galimybę, jei būtų puolama Kinija, Marshallis rėmė Sovietų ir komunistinės Kinijos savitarpinės pagalbos sutartimi. Ir, jo nuomone, Sovietai kinams į pagalbą ateitų, nes kitu atveju blogas įspūdis susidarytų ir kitų jų satelitų tarpe. Kartu gynbos sekretorius pažymėjo, jog ir šiuo metu tikrasis JAV priešas Korejoje yra Sovietai. Jie teikia kinams pagalbą, be kurios šie iš viso negalėtų kariauti.

Palietęs Europos klausimą, Marshallis pažymėjo, jog turimomis žiniomis Sovietai tolydžio stiprina Europoje savo karo pajėgas ir gali bet kuriuo momentu pradėti puolimą. Dėl to JAV ir jų sąjungininkai turi ginkluotis ir ruoštis galimai agresijai atremti. Bet jis kartu leido suprasti, kad sąjungininkai daugiau pajėgų pasiųs ir į Koreją, nors tolimesni šiuo klausimu pareiškimai nežinomi, nes juos cenzoriai išbraukė. Manoma, jog šiuo metu Ko-

rejoj yra 350.000 JAV kariuomenės ir 30.000 kitų sąjungininkų.

Apskritai iš Marshallio pareiškimų susidarė įspūdis, jog nesutarimo tarp MacArthurui ir vyriausybės esmę sudaro klausimas, kaip tam tikru atveju, pav. pradėjus pulti Kiniją, elgtųsi Sovietai. Į senator. Stennis klausimą, ar ta nuomonė atitinka tiesą, Marshallis patvirtino, jog bendrais bruožais imant, iš tikro taip yra.

POPOVA NENORI DISKUTUOTI POLITBIURO SUDETĮ

Lenkė giriiasi, kad daug moterų dirba kasyklose

Lake Success. — Susirinko posėdžių Jungt. Tautų moterų teisių komisija. Jos penkiolika narių atstovauja viso pasaulio moteris.

Komisijos diskusijose iškilo tie patys nesutarimai tarp Rytų ir Vakarų, kurie lydi ir visus Jungt. Tautų darbus. Sovietų atstovė Popova, kuri pernai metais šios komisijos posėdžius boikotavo, šiais metais atvyko, bet tik varyti bolševikinę propagandą ir bandyti pašalinti nacionalistines Kinijos delegatę, kas jai ir šiuo kartu nepavyko. Popova komisiją įtikinėjo, kad tik Sovietuose moteris turi reikiamas teises ir yra pilnai politiniuose organuose atstovaujama. Bet kai buvo paklausta, kodėl komunistų partijai tiek mažai moterų priklauso ir kiek moterų

ry įeina į Politbiurą, Popova, nors ir pasižymi lanksčiu lietuviu bei plačia gerkle, šių klausimų buvo taip prie sienos prispausta, jog teatsakė, kad ten nesanti vieta Politbiuro chozų gyvenimams.

Lenkijos atstovė Dembinska taip pat kitoms atstovėms padarė keistą įspūdį, pasigirdama, jog Lenkijoje moterų teisės esančios taip sulgintos su vyrų, kad jos turi teisę ir kasyklose dirbti. Jų ten daug ir dirba.

Pažymėtina, jog pasaulio darbininkija ilgai kovojo, kol buvo sudaryta tarptautinė sutartis, draudžianti kasyklose naudoti moterų darbo jėgą. Tą sutartį buvo pasirašiusi ir prieškarinė Lenkija.

PABEGO SOVIETŲ KARININKAS

Berlynas. — Britų pareigūnai pranešė Sovietų įstaigoms, kad jie suteikė prieglaudą teisę pabėgusiam 26 m. Sovietų leitenantui Udinceviui. Pabėgėlis anglams pareiškė, jog jis negalėjęs toleruoti sovietinio gyvenimo sąlygų ir dėl to pasiryžęs bėgti į Vakarų.

ZIEMKENČIŲ DERLIUS BUS MAŽESNIS

Numatoma sustabdyti eksportą

Washingtonas. — JAV žemės ūkio valdyba paskelbė, jog žiemkenčių šiuometinis derlius bus apie ketvirtadaliu mažesnis, negu buvo anksčiau apskaičiuota, nes jam pakenkė sausras ir įvairūs vabzdžiai. Valdybos nuomone, dėl to teks sumažinti eksportą. Gruodžio mėn. laukiamas derlius buvo vertinamas 899.000.000 bušelių, o dabar tik 682.196.000 bušelių.

Korėjos fronte

Tokio. — Pastarosiomis dienomis Korėjos fronte vyko tik mažesnio masto kovos ir žvalgybinių dalinių susirėmimai. Didesnės kautynės įvyko tik prie Choyang upės, kur komunistams pavyko persikelti ir įsitvirtinti pietiniam jos krante. Jungt. Tautų pajėgos šiuo metu ruošiasi atremti greitu laiku laukiamą naują komunistų ofensyvą. Žvalgybos duomenys rodo, kad komunistai baigia savo 500.000 vyrų armijos grupavimą ir jau bet kuriuo laiku gali pradėti plataus masto puolimą. Kaip ir paprastai, dūmų debesų priedangoje jie sunkvėžimiais, jaučių traukiamais ratais ir asilais gabena į frontą kariuomenės dalinius, municiją bei kitus reikmenis. Taip pat manoma, kad naujo puolimo metu jie stengsis plačiau panaudoti aviaciją, nes skubiai stato naujus bei tvarko senuosius aerodromus ir iš viso skuba sustiprinti savo oro pajėgas.

Jungt. Tautų pajėgos deda pastangų sutrukdinti priešų pasirošimus, puldamos iš oro žygiuojančias kariuomenes bei tiekimo kolonas, atramos bazes ir aerodromus. Vien tik šeštadienį amerikiečių lėktuvai atliko 500 kovos skridimų, kurių metu padaryta priešui

SOVIETAI GRASO SUSKALDYSIĄ IR AUSTRIJĄ

Viena. — Sovietai pareiškė, kad jų okupuotoj Austrijos dalyje jie įvesią savus ūkinės tvarkos nuostatus. Jei tai būtų įvykdyta, Austrija liktų suskaldyta, kaip dabar yra suskaldyta Vokietija.

Šį grasinimą Sovietų atstovas pareiškė okupacinių kraštų kontrolės komisijos posėdyje, kuriame buvo svarstomas leidimas Austrijai sudaryti komisiją, kuri kontroliuotų krašto žaliavas, gamybą ir užsienio prekybą. Anot Sovietų atstovo, tokios komisijos sudarymas esąs tik dalis Atlanto pakto kraštų nusikaltėliškos karo ruošos.

stambių nuostolių. Taip pat smarkiai buvo pulti Pyong ir Sinuijų aerodromai, kur bombos sunaikino įrengimus ir sukėlė gaisrus.

Kaip greit galima komunistų ofensyvą laukti, kol kas tikrų duomenų neturima. Ji galinti prasidėti ir kelių artimiausių dienų laikotarpyje, nes, vakarų ir viduriniame fronte jie jau baigia savo pasiruošimus, bet manoma, jog neseniai patirti labai dideli nuostoliai gali jį priversti savo puolimą dar kiek atidėti. Paskutiniiais duomenimis ligi balandžio 30 d. komunistų bendri žmonių nuostoliai yra pasiekę 893.662.

BUVĘS PREZIDENTAS JAU KALĖJIME

Panama. — Aukščiausias teismui nusprendus, kad prez. Arias nuo pareigų nušalinamas ir jo vietoj išrinkimas ligšiolinio viceprezidento Arosemena yra teisėti, po kruvino susirėmimo prie prezidentūros rūmų, Arias buvo suimtas ir nugabentas į kalėjimą.

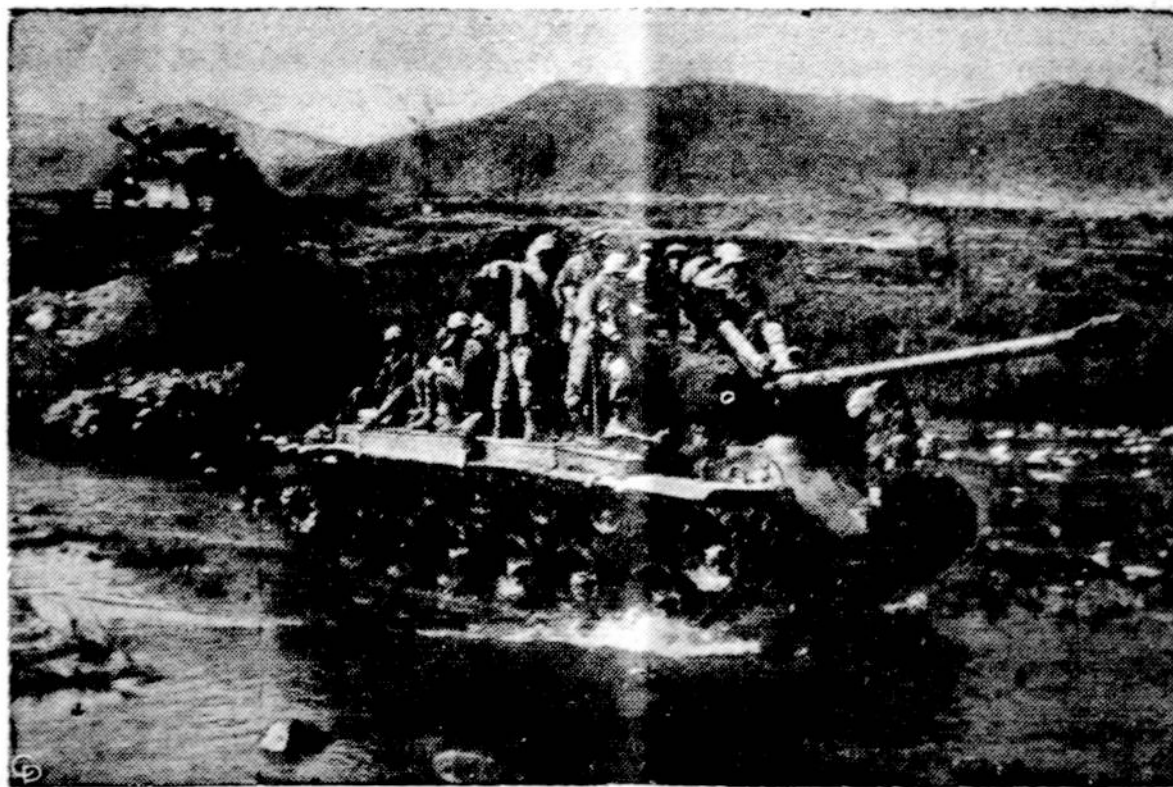
Arias šiomis dienomis paskelbė paleidžias parlamentą ir 1946 m. konstituciją bandė pakeisti 1941 m. konstitucija, kuri teikia prezidentui daugiau teisių ir jo kadenciją numato ne 4 metus, bet 6.

Neatsižvelgdamas į Arias dekretą, paleistasis parlamentas susirinko ir nutarė Arias už diktatorinius užsimojimus pašalinti ir jo vietoj išrinkti Arosemena. Po teismo šių parlamento nutarimų patvirtinimo, ligi šiol Arias rėmęs politikos vadovas Remon pareiškė esąs lojalus teismo sprendimui ir Arias suėmė.

Arosemena jau perėmė pareigas ir sudarė koalicinę vyriausybę, į kurią įeina visos partijos, išskyrus komunistus.

Arias bus teisiamas už krašto išdavimą. Kartu suimti ir laikomi kalėjime apie 1.000 jo šalininkų.

— Sunkiai susirgo Krokuvos arkivyskupas kardinolas Sapiega.

Pirmosios marinių divizijos kariai, persekiojami besitraukiančius komunistus, savo M-26 "taksi" keliai per upę.

Vak. Vokietijoje JAV armija pradėjo priėmimą į karo tarnybą 25000 tremtinių iš anapus geležinės uždangos. Frankfurte pirmieji buvo priimti čia matomi sargybių kuopų vyrai — latvis, lenkas ir estas.

Pratešiamas DP įvažiavimo laikas

Washingtonas. — Atstovų rūmai priėmė įstatymo projektą, kuriuo numatoma, kad DP į JAV galės įvažiuoti ligi š. m. gruodžio 31 d. Ligi šiol veikiantis įstatymas buvo numatęs paskutinę DP įvažiavimo datą š. m. birželio 30 d.

Įstatymo projektas priimtas 310 balsų prieš 63 ir pats įstatymas priimtas senatui. Reikalingas pratęsti DP įvažiavimą motyvuojamas tuo, kad, prasidėjus Korėjos karui, nepakako laivų višioms numatytiems 341.000 DP į JAV pervežti.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

- JAV senatas nutarė, kad turi būti nutraukta ūkinė parama visiems tiems kraštams, kurie leidžia savo piliečiams prekiauti su komunistiniais kraštais. Nutarimas persiųstas atstovų rūmams, kurie yra priėmę kiek skirtingą tuo reikalu nutarimą.
- Pasireiškus smarkiai kritikai JAV ir puolant opozicijai, Anglijos vyriausybė nutarė uždrausti pardavinėti komunistinei Kinijai gumą.
- Senatas patvirtino gen. M. B. Ridgway pakėlimą į keturių žvaigždžių generolus.
- Armijos vadovybė paskelbė, kad antroji reguliari šarvuotoji JAV divizija paskirta vykti į Europą.
- Filipinuose už krašto išdavimą nuteisti mirti penki komunistų vadai ir vienas komunistinių partizanų vadas.
- Vduržemio jūros marinais vykdo į Maltos salą išsiskelimo manevrus.
- Maskvoj mirė bolševikinis generolas ir teisėjas Ulrich, 1930 m. pravedęs kruvinus valymus, kurių metu buvo išžudyta daug partijos vadų bei aukštų Sovietų karininkų. Ulrich buvo kilęs iš Rygos.
- Anglijai nutarus nutraukti Kinijai gumo pardavimą, Malajuose smarkiai krito jos kaina. Prieš tris mėnesius už svarą buvo mokama 76 centai, o dabar temokama 48.
- Dvylikos Atlanto pakto valstybių karinis biudžetas šiuo metu siekia 57.960.000.000 dolerių.
- Atstovų rūmų finansų komisija nutarė degtinė, alaus ir vyno mokesčius padidinti 250.500.000 dolerių.
- Gegužės 12 d., Romoje, išrinktas naujas Pranciškonų vienuolijos Generalas Tėvas Augustinas Szczepinski, O.F.M., lenkų tautybės, gimęs Prancūzijoje. 1948 m. vizituodamas Kanados Pranciškonų provinciją, T. A. Ezczeppinski lankėsi ir lietuvių pranciškonų provincijoje JAV, Maine. Paskutiniu laiku T. A. Szczepinski buvo generalinis pranciškonų patarėjas Prancūzijoje.
- JAV labai žymiai sumažino septyniolikos Vakarų valstybių importuojamoms į JAV prekėms muitus. Atitinkamos Vakarų valstybės taip pat sumažino muitus importuojamiems į tuos kraštus JAV gaminams. Šiuo reikalu JAV susitarimą pasirašė su Belgija, Brazilija, Kanada, Danija, Domininkonų respublika, Prancūzija, Indonezija, Italija, Olandija, Norvegija, Liuksemburgu, Švedija, Austrija, Vak. Vokietija, Pietų Korėja, Peru ir Turkija.

REIKALE SAVO INTERESUS

ANGLAI GINS IR JĖGA

Sovietai stengiasi išstumti anglus iš Irano

Londonas. — Nepriklausomas anglų laikraštis "Economist" paskelbė, jog Anglija yra pasiryžusi savo interesus Irane ginti ir jėga. Naftos koncesijos Irane Anglijai, Atlanto pakto sąjungai ir pačiam Iranui yra tokios didelės svarbos, kad Anglija esanti pasiryžusi šiuo atveju, reikalui esant, imtis pačių rimčiausių priemonių. Visam kabinetui pritariant, užs. reik. ministeris esąs paruošęs į paskutinįjį Irano notą atsakymą, kuriame nurodoma, kad jei Teherano vyriausybė bandytų perimti naftos laukų įrengimus arba Abadano rafinerijas, anglai tam pasipriešintų jėga. Nota Iranui būsimai pasiūsta artimiausiu laiku.

Anglų šaltiniai taip pat praneša, jog Sovietai deda visas pastangas, kad tik Anglija pagaliau netektų Irane naftos koncesijų. Jie šiomis dienomis pasiūlė Iranui

technišką pagalbą nacionalizuotai naftos pramonei tvarkyti, kartu nurodydami, jog ta pagalba būsimai teikiama tik tuo atveju, jei bus atšaukti visi anglų ekspertai ir atsakyta nuo anglų naftos bendrovės techninių priemonių.

Dr. Kazys Sruoga-Veržikas

KOBEL ANGLAI REMIA RAUDONOSIUS?

- MEILE AR NAUDA
- REMK SILPNESNĖ—BUS BIZNIS
- SOCIALISTAMS "GADINA GROŽI"

Cicero, Illinois. — Pastaraisiais laikais anglai labai triukšmingai garsėja tuo, kad jie remia raudonuosius. Pripažino raudonąją Kiniją. Palankūs raudonųjų įsileidimui ir Jungtinių Tautų Organizacijai. Palankūs įvairiems kompromisams su užpuolikai — raudonaisiais kiniečiais. Įvairiais būdais parduoda raudoniesiems karui reikalingas medžiagas, net ir dabar. "Ar tie anglai jau bolševikai?" — nebevienas paklausa.

Manyti, kad anglai pradeda bolševikuoti — absurdas. Bet kad jie remia bolševizmą — faktas. Tačiau ji remia ne dėlto, kad laukyt ar manyti, jog bolševizmas įsigalės. Priešingai, jie yra tikri, kad bolševizmas savo atėitį jau prarado, bet tai jiems sudaro bent laikinai palankią padėtį. Anglai turi ir Honkongą, ir Singapūrą, ir Malajų Aziją. Tai yra milžiniškas jiems turtas — didžiausio biznio ir žaliavų šaltinis. Kai jie remia raudonuosius kinus, tai guodžiasi, kad kinai šitų angliškų gėrybių nejudins, ar bent atidės vėlesniam laikui, kada bus susitvarkę su Korėja, Formoza ir kitais reikalais.

Iš kitos pusės, anglai kariauja Korejoje. Kokia gi čia logika? Labai didelė. Jeigu raudoniesiems kinams būtų lengvai pasisekė Korejoje, tai anglai jau šiandien nebeturėtų nei Honkongą, nei Malajų. Ne veltui sakoma, kad anglai geriausi diplomatai pasaulyje...

Bet tai dar ne viskas. Remti raudonuosius ir flirtuoti su sovietais nėra anglams atsitiktinis reikalas. Anglai ir su rusų carais flirtuodavo ir dalindavosi tai įtakų zonomis, tai kitų tautų turtais. Nors vieni buvo demokratai, o kiti — despotai. Tautai bizniui nekludė. Panašiai yra ir dabar. Yra gi visiems žinoma tradicinė anglių užsienio politikos formulė — garsioji "Balance of power". Kitaip tariant, daryk taip, kad viena kitai priešingos jėgos būtų lygios. Tada persvara bus toje pusėje, kur priadės anglai. Tada bus nauda. Tada visi tavęs pagelbės. O kritišku momentu dėses ten, kur norėsi. Gal tokia politika nelabai derinasi su kai kuriais principais? Gal Amerikos žmonėms nemėgiamas ir nepriimtina? Tai vėl kitas klausimas, ir nenaujas. Bet anglių politika tokia buvo seniau ir tokia paliko dabar.

Bet gi Angliją jau šešti metai valdo socialistai. Gal iš čia ir palankumas raudoniesiems? Kaikas iš tikrųjų taip mano. Man atrodo, kad tai ne tiesa. Priešingai, socialistai dideli bolševikams konkurentai ir labai dideli klišitės ant kelio. Užtenka vieno fakto. Anglų socialistinė valdžia sudarė milžinišką ginklavimosi programą ir ne juokais ją vykdo. Tai jau tikrai iš "palankumo" Sovietams. Suprantama, kad socialistams susidaro šoks toks ideologinis sunkumas. Socialistams vykdyti ginklavimosi programą lyg ir negražu. Militaristas. O jei karas kiltų, tai vėl būtų kėblu. Iš čia ir ta mintis: ar negeriau laikinai užleisti vietą Churchillui? O paskui, kai Churchillis bus nuverstas, dar tvirtiau į valdžią įkopti?

Gal būtų tais pačiais sumetimais kai kurie griežtesni anglių socialistai ir Ameriką ir jos ginklavimąsi prieš Sovietus paklojoja. Anglai diplomatijos meistrai — lengvai jų nepaimsi.

LIETUVOS ATSTOVAS PAKVIESTAS I POLITINES DISKUSIJAS

Colgate Universitetas, Hamilton, N. Y. jau treji metai kas vasarą ruošia konferenciją Amerikos užsienio politikai svarstyti. Jau pernai ši konferencija pritarė žymių politikų, Valstybės Departamento ir Jungtinių Tautų pareigūnų, ambasadorių ir t. t. Tos konferencijos Round-Table diskusijos, pernai per tris dienas, du kart į dieną buvo transliuojamos per radiją, buvo labai rimtai vedamos ir susilaukė spaudoje ir politiniuose sluoksniuose plačių komentarų bei rimto dėmesio. Pernai iš Baltijos Valstybių buvo pakviestas ir dalyvavo Lietuva ir Estija. Lietuvai, Igaloto Ministro P. Žadei-

kio pavestas, atstovavo ir Europos klausimais diskusijose dalyvavo Gen. Konsulato vice-konsulas Vytautas Stašinskas. Ir šiais metais į liepos 21-26 d. įvykstančią konferenciją vyks V. Stašinskas. Dalyvavimas yra labai naudingas, nes konferencija ruošia Colgate Universiteto, bendradarbiaujant Valstybės Departamentui, The Foreign Policy Association, Carnegie Endowment for International Peace ir jai užsibaigiant ryšiai pasilieka. Generalinis Konsulatas gavo iš jos dalyvių mokslininkų ir politikų keletą prašymų vienos ar kitos medžiagos ir paaiškinimų.

LDS Nauj. Anglijos Apskr. Suvažiavimas

įvyks š. m. gegužio mėn. 20 d. 1 val. po pietų šv. Juozapo Liet. parapijos pobažnytinėje salėje, Roger st., Lowell, Mass.

Suvažiavime įvyks socialinis enciklikų minėjimas ir ta proga kun. Kazys Mažutis ir Lawrence, Mass., šv. Pranciškaus parap. vikaras kun. Paulauskas skaitys paskaitas. LDS centro pirmininkas prel. Pr. Juras kalbės apie LDS veiklą atėityje. Suvažiavimas yra labai svarbus. Malonėkite kuo daugiausiai iš kuopų atsiųsti atstovų.

Kviečia N. Anglijos apskr. valdyba:

Dviesios vadās kun. Jonas Bernatonis, pirmininkas Vladas Paulauskas, Raštininkas Thomas Versickas.

Kaip čia laivai rodo, taip norėjo Kiniją užblokuoti pašalintas gen. MacArthuras. Anglai, priešingai, nori ir toliau laisvai prekiauti ir išlaikyti neužkildytą britišką Hong-Kongo koloniją. Ją matome apčiuoje.

NUSISUKA NUO GANDHI

Buvęs Gandhi priešas ir nacių draugas susilaukia Indijoje didelio populiarumo.

Kalkuta. — Stebėtojai praneša, kad Indija pradeda nusigrįžti nuo Gandhi. Jis jau nebėra didysis tautos vadas. Jo paveikslas dar puošia daugumą namų altorių, bet žmonės jau dažniausiai nebežino, ko iš tikrųjų Gandhi norėjo. Jis jau perėjo į indų mitologiją ir nustojo praktiško politinio poveikio. Dabar jo vietą užima jau kitas, būtent Subhas Chandra Bose, buvęs vienas Kongreso partijos vadų ir vėliau nuo jos nusisukęs, kai jis priėmė Gandhi pasyvaus pasipriešinimo teoriją. Dabar jo gipsinės statulėlės pardavinėjamos prie kiekvienos šventyklos, visur prikabinėta su jo atvaizdu plakatu ir jo vardu pavadinta net viena svarbiausių Kalkutos gatvių.

Bose, būdamas smurto šalininkas, savo laiką buvo susidėjęs su ašies valstybėmis. Japonams užėmus Burmą, jis suorganizavo nacionalistinę indų armiją, kurios nedidelis dalinys buvo net į Vokietiją pasiųstas. Jis ir pats lankėsi Berlyne pas Hitlerį.

Prieš pat karo pabaigą Bose žuvo lėktuvo katastrofoje. Jo šalininkai tvirtina, kad prie to prikiše pirštus anglai. Bet masės jo mirtin netiki. Jose sklando gandai, kad Bose esąs gyvas ir gyvena Maskvoje. Jis iš ten ateisias indus išvaduoti nuo visų priešų, socialinės netybės ir vis labiau konservatyvios Kongreso partijos.

Bosės garbinime yra tikrų keistenybių. Jį garbina ne tik buvę jo šalininkai ir masės, bet taip pat Kongreso partijos atstovai ir pagaliau komunistai, kurie, prasidėjus karui su ašies valstybėmis, buvo pikčiausi Bosės prieštai. Bet komunistų taktika bent suprantama — jie nieku nesivaržo ir propagandos tikslais pasiryžę viską falsifikuoti. Sunkiau suprasti Gandhi sekėjus, susitelkusius į Kongreso partiją. Bose buvo didžiausioji Gandhi priešgynybė. Gandhi buvo bet kokio smurto priešas, o Bose skelbė neapykantą ir smurtą. Bet Gandhi politikos laikai, atrodo, yra jau praėję. Tiesa, jo pasyvaus pasipriešinimo taktika kovoj su angliais pasiteisino, bet socialinėje srityje ji įnešė sustingimo ir atsilikimo. Bose daro dabar populiari ne jo buvęs ryšys su ašies valstybėmis, bet jo socialiniai rei-

kalavimai, nors nelabai kas juos tiksliai prisimena. Įspūdi daro tik jo prievartos reikalavimas. Garsi indų kantrybė baigiasi. Sąjūdžiai gretimuose kraštuose jaudina žmones, o tuo tarpu Kongreso partija delsia. Šitai pradėjo išnaudoti komunistai, ir tai privertė Nehru draugus persiorientuoti ir taip pat imtis skelbti atkingumą bet kokia kaina. Jie pradeda suprasti kad Gandhi metodais vidaus krizės nenugalės ir komunistinės revoliucijos išvengs tik socialinėmis reformomis. Tad jį griebiasi Bosės vardo, kuris masėms žinomas, joms yra aktingumo simbolis ir daro joms įspūdžio.

PASLAPTINGASIS "CHI" NERVINA TITO

Nors neseniai Tito pavyko sučiupti daugiausia iš Austrijos inspiruojamus ir net į Juogslavią iš ten atvykstančius buvusio karaliaus Petro agentus, bet tuo dar nepavyko likviduoti vidaus akcijos. Slaptoji Tito politika susirūpinusi ir susinervinusi ieško nežinomo asmens, kurio rankose yra visi monarchistinio sąjūdžio siūlai ir apie kurį tiek nežinoma, kad jis turi artimą ryšį su pačiom valdančiųjų viršūnėmis ir visus savo įsakymus pasirašo "Chi" vardu.

"Chi" yra atstovas karaliaus Petro ir buv. min. pirmininko Cvetkoviciaus, kurie iš užsienio varo monarchistinę propagandą, iš Italijos ir Prancūzijos ginklais bei pinigais remiamą Petru iš tikrųjų emigrantų. Bet Tito tasai paslaptingas "Chi" baimės įvaro ypač tuo, kad išrodo, jog ieškoti jo reikia ne kur kitur, bet paties Tito artimiausių bendradarbių tarpe. Visi tik suka galvas, kuris iš jų "Chi" galėtų būti.

Iš visų dabartinių Jugoslavijos įžymiųjų daug kas būtų linkę "Chi" įtarti Belgrado "raudonąjį princą." Nors buvusio Juodkalnijos (Montenegro) karaliaus Nikitos 42 m. amžiaus vaikaitis yra senas komunistas ir artimas Tito draugas, bet niekada negalima tikrai žinoti, ką juodkalnietis mano. Jie laikomi gudriausiais ir sukčiausiais iš visų Jugoslavijos tautų.

ATOMINIS NUOTAIKOS PIETŲ AMERIKOJE

Prez. Peronui paskelbus, jog Argentina atradusi atominę energiją gaminti ir jai pramonės reikalingas panaudoti naujus metodus, ir Argentinoje ir visoj Pietų Amerikoje prasi-dėjo nemažas atominis sąjūdis.

Argentinios pramonės viltys

Argentinios pramonė diena iš dienos auga, todėl darbo paklausa yra didelė, o gaminių importas diena iš dienos mažėja. Dabar sunku rasti kasdieniniams reikalingams naudojamą daiktą ar menkesnę mašiną, ant kurios būtų užrašyta "Made in England" ar pan., bet visur matome užrašą: "Industria Argentina". Kadangi visko yra didelis poreikis, o gamimas ir norima tą trūkumą užpildyti, gaminama greit ir nerūpestingai, todėl gaminiai yra per pusę mažesnės vertės už importuotus, o kaina vos trečdaliu ar mažiau tesiskiria. Vyriausybė, šį nenormalumą matydama, deda pastangų pramonę plėsti ir jos plėtimui ieško geriausių būdų. Darbininkai taip pat laukia tobulumų ir tikisi, kad jais bus pagerinti, daugiausia gena primityvūs, įmonių įrengimai ir palengvinti darbai. Prezidentui J. Peron paskelbus, kad Argentina užėjo ant kelio, kuriuo eidama surado dar pasaulyje nežinomą atominės energijos gavimo būdą, tings argentinietis jau dabar iš džiaugsmo rankas trina ir nekantriai laukia tos dienos, kada galės fabrike prie mašinos snausti arba gerti savo mylimiausį gėrą "Mate", o atomas už jį dirbs.

Vieni džiaugiasi, kiti—pyksta

Jeigu pereinamas metais ir šiemet Argentinoje yra labai keisti orai, t. y. pavasariai šalti ir ilgi, vasaros trumpos ir šaltos, net kai kur pasirodė sniego, o šių metų ruduo toks šaltas, ko kio niekad taip anksti nebūda-

Leonas Kančauskas

vo, tai dėl to visko kaltė krinata ne kam kitam, kaip argentiniskam atomui. Vos prasidėjus kalendoriniam rudenii, temperatūra rytais ir naktimis nukrito iki 10-15, C. dėl ko visiems teko apsiręgti šiltesniais rūbais. Prekybininkai dėl to atomo nekeikia, bet džiaugiasi, nes puiki proga pradėti ankščiau žieminių rūbų pardavimo sezoną ir gerai pasipelninti. Taip pat nenusimena ponitės, kurios, turėdamos kelis kailinius paltus, jau gali jais pasipuosti. Daugiausia atomą kaltina darbininkas, kuris ne daug turi šiltų rūbų ir šiandien turi daryti išlaidas jų pirkimui.

Sąjūdis kituose Pietų Amerikos kraštuose

Iš visų kitų Pietų Amerikos valstybių nauju atominės energijos gavimu nemažai susirūpino Brazilija, kuri turi įvairių žemės turtų, tarp kurių, kas manymu, yra tokių pat medžiagų, kokias Argentina turi ir gauna iš jų, jos manymu, atominę energiją. Reikia manyti, kad ir ji stropiai vykdo tyrinėjimo darbus, apie kuriuos niekas nežino.

Kai Argentina, atradusi pradžią, šaukia į talką visą savo tautą, tai Urugvajuje patys jos gyventojai rūpinasi valstybės įjungimu į atominį darbą ir ateina į talką. Tačiau, pasak lietuvių, ir arklys arklio dykai nekasos. Taip ir vienas Urugvajaus gyventojas už savo pirmuosius žingsnius į atomo amžių norėjo gauti 20.000 pesų. Italas D. B. Turci ieškojo galimybių parduoti kelis akmenis, kurie jo manymu, turėjo urano. Už tuos Urugvajaus laukų akmenis pardavėjas norėjo gauti 20.000 pesų, bet, deja, pirkėjų neatsirado, o atsi-rado tie, kurie paėmė reikalą

ištirti. Urugvajaus spauda pri-taria, kad tie akmenys tikrai turi uranijo, bet kartu sako, kad ir jūros vanduo turi aukso, bet jo, lygiai kaip to urano, iš-skyrimui kol kas galimybių nėra. Vargšas urano akmenų pardavėjas atsisėdė už grotų. Bet gal kada nors šie jo pirmieji žingsniai ir pasiūlymai bus ne tik Urugvajaus, bet ir viso pasaulio įvertinti.

Kaip greit šios visos atomi-nės nuotaikos ir iliuzijos Pietų Amerikoje taps realybe, sunku numatyti, bet šiandien jos at-kreipė daugelio kraštų smalsius žvilgsnius į Pietų Ameri-ką, kurios paslaptingosose džiunglėse glūdi tokie turtai ir jėgos, kurių dėka gal atei-ties pasaulis apvers aukštyn kojomis visas iki šiol turimas jėgas, planus ir gudrybes.

Turkijos kariai, dalyvaujan-tij Korėjos kovose, savo sto-vykoje kas rytas iškelia vė-liaav su mėnuliu ir žvaigžde.

Vos nepriėjo prie revoliucijos

Pietų Afrikoje, Transvalio valstybėje, Lietaus Karalienės valdo lovedų tautos. Pagal senas tradicijas jos turi po tam tikro laiko, jų pačių nustatyto, savanoriškai pasitraukti iš valdžios. Sulaukusios 60 metų, kada pradeda jėgos silpti, jos turi nueiti į kalną ir išgerti krokodilo vidurių padarytų nuodų. Panašiai pasibaigė Mujaji I ir Mujaji II dienos. Jos buvo ištikimos tradicijai.

Bet Mujaji III, kurią Jan Christian Smuts (P. Afrikos ministeris pirmininkas) yra pavadinęs "gražia ir inteligentiška", nepanoro atsisakyti sosto ir sulaukus 80 metų.

Jau buvo praėję keli mėnesiai, kai lovedų laukai buvo sausros apgulti, Mujaji pavaldiniai šitai laikė karalienės kalte. Jie pradėjo ne tik žvairuoti į savo karalienę, bet ketino net sukilti. Transvalio sostinės, Pretorijos, vadovybė išsiuntė prof. Fr. Tomlinson karalienės apsaugai. Kai profesorius jau artėjo prie lovedų tautelės sienų, ėmė taip smarkiai lyti, jog jis turėjo savo misiją atidėti.

Lovedų tautelės žmonės nusprendė, kad senoji Lietaus Karalienė dar turi pakankamai jėgų valdžiai. Ji nuleido "lietaus uždangą", norėdama su-laikyti tą baltąjį vyrą." R. Ž.

PARDUODAMI NAMAI

Kampinis mūrinis namas 3 šeimom su 10 kambarių, su maudynėmis ir garažais — \$4.950. Pardavinimi turime namų visose miesto dalyse — Brooklyn, Queens, Nassau. Visuose yra tuščių florų, prieinama kaina, su mažu įnešimu, netoli stočių. Taip pat primu ir pardavinimus.

ZINIS

361 Union Ave., Brooklyn, N. Y.
REpublic 9-1506
EVERgreen 4-3487

PARDUODAMI NAMAI

Su tuščiais kambariais. Namai gra-zūs, gražios ir patogios vietos arti susisiekimo punktu, parkų ir krautu-vių. Geros progos įsigyti pelninga nuosavybę visais atvejais patogioje vie-toje.

J. VASTONAS

Real Estate & Insurance
1068 Essex Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. GLENmore 5-7285

Tel. EVERgreen 4-9352
4-2142

ALLIANCE HALL

195 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

CATERERS Communion Breakfasts
Parties, Weddings Banquets
MEETING HALL

DR. J. LEIMONAS

Jūs neužmiršite...

Nekalto Prasadėjimo seseris aplankė

Motina Aloyza kūdikių prieglaudoj.

Vasaros metui priartėjus, Jūs, be abejo, dažniau iš namų iškeliavate. Pamatote naujus gamtos vaizdus ir pakeliui sutinkate naujus žmones. Galimas daiktas, kad Jums teks kada keliauti ir lygiais Connecticut keliais, ir kaip tik pro Putnam. Nustebtumėte ir sustotumėte. Kas gi čia? Gamtovaizdis kaip Lietuvoje ir sodyba su lietuviškos ornamentikos kryžiumi. Tai Nekalto Prasadėjimo seserų sodyba. Spalį 15 bus jau penkiolika metų, kai seserys įsikūrė Amerikoje. Jos atkilo iš Lietuvos. Kongregaciją ten įsteigė arkivysk. Jurgis Matulevičius 1918 metais — taip pat spalį 15.

Lietuviškame klojime

Jei sustoję imtumėte dairytis, Jūs greičiausiai pasitiktumėte motiną Aloyzą, kuri jau 12-tus metus eina vyresniosios pareigas. Ji mielai Jus pakvies apžiūrėti vienuoliškos sodybos. Galimas daiktas, kad pirmiausia kris į akis lietuviškos išvaizdos klijos. Jėje į vidų, pamatysite gana erdvią bei lubų salę. Jums papasakos, kad į ruošiamas vasaros stovyklas, pro kurias praėjo jau 500 mergaičių, yra tiek daug norinčių atvykti, jog visų negalima priimti. Mergaitės netenka galimybės pasinaudoti sveiku, naudingą stovyklavimu su visa lietuviška — krikščioniška programa, kuri rūpestingai paruošiama ir pravedama.

Jūs čia pat pamatysite naujai pradėtus darbus — pastangas įrengti visą eilę kambarių, kad vasaros metu galėtų apsigyventi gausiosios mergaičių būriai. Kartu patvirtate, kad seselės pradeda ir pasiryžusios juos užbaigti tik Dievo pagalba ir duosiomis gerų žmonių aukomis. Jūs irgi įteikiate šiam reikalui savąją auką.

Kišenės dydžio koplyčioje

Išėję iš šio pastato, pamatysite prieš save namą, kuriame gyvena seserys ir Putnam kolegijoje besimokinančios mergaitės; čia taip pat yra spaustuvė ir koplyčia. Pravėrę duris, Jūs nustembate: tai ne koplyčia, o kišenė. Keista, kad čia taip yra, kurs toks gyvas religinis gyvenimas ir tiek daug judrumo! Čia juk esti mergaičių stovyklos, mergaitės ir moterims ruošiamos rekolekcijos, suvažiavimai, seimai ir k. Jums tada paaiški, kodėl seserys kreipėsi į lietuvių katalikų visuomenę prašydamos, kad joms šventųjų Metų proga padėtų pastatyti erdvesnę koplyčią. Reikia tikėtis, kad tai bus visuotinai suprasta ir šis lietuviškas židinys greitai laiku su-

silauks taip reikalingo čia Dievo namo.

Septyni geri darbai

Motina Aloyza maloniai Jus pakviečia atsiųsti svečių kambarį. Bešnekučiuodami sužinosite, kad seselės dar rūpinasi kūdikių globa. Kanadoje, Toronto mieste, jos globoja apie 80 vaikų. Jų vedama kūdikių prieglauda laikoma geriausia ne tik Toronto, bet visoje Kanadoje. Savo namuose, netoli Marijonų kolegijos, globoja 21 lietuvių

terims. Jos rūpinasi lietuviška spauda: turi savo spaustuvę, kur šiuo metu spaudinama tėvų jėzuitų "Laiskai Lietuviams" ir "Zvaigždė", vaikams laikraštis "Eglutė", Kunigų Vienybės žurnalas "Lux Christi", įvairios knygos, biuleteniai ir k. Vasaros metu stovyklaujantioms mergaitėms ruošiami liuanistikos kursai.

Per Mariją į Lietuvą

Iš motinos Aloyzos patiriate, kaip rūpestingai ir sistemingai seserys plečia savo darbą. Vi-

Seselių suorganizuotą stovyklą — mergaitės žaidžia tautinius žaidimus.

senelį, Seserys rūpinasi taip pat besimokančių mergaičių globa ir jų auklėjimu. Pas jas nuolat gyvena ir auklėjasi būrys lietuvių, kurios lanko kataliką Annhurst mergaičių kolegiją. Seselės rengia uždaras rekolekcijas mergaitėms ir mo-

sus savo širdies polėkius jos kreipia krikščioniškojo atgimimo misijai — atieities darbu Lietuvoje ir Dievo Motinos reikavimų vykdymui. Per Mariją jos tiki išprašyti Dievo malonių Lietuvai ir visam pasauliui.

PIRMOJI LIETUVIŲ ŠVENTĖ

Cincinnati, Ohio

joms. Anot prof. R. F. McCoy, komunizmo ginklų vargu būsi galima įveikti. Prieš jį reikia išeiti su žymiai svaresnėmis idėjomis, negu kad komunistai skelbia. Anot prof. R. F. McCoy, milijonai amerikiečių karštai su komunistais neigia Dievo buvimą, žmogaus sielos nemirtingumą, žmogų skaito nuo niekieno nepriklausomą. Tad, tie milijonai jau išpažįsta pagrindines komunistų idėjas. Taip pat kalbėjo dar Cincinnati 134 vyčių kuopos siela — kun. P. Gailevičius ir Ohio-Michigan apskričio vyčių pirm. Pr. Gudelis. Iškilmingajai daliai sumaniai vadovavo Cincinnati 134 vyčių kuopos pirm. Joseph Mazer.

Darbo posėdis

Darbo posėdžio metu buvo svarstyti vyčių kuopų atgavimai, piniginių vajaus reikalas Centrai ir apskričiai ir kit. Ilgiau buvo sustota prie klausimo, kaip atgaivinti veikusias vyčių kuopas Grand Rapids, Mich., antrąją vyčių kuopą Detroito, veikusia taip pat vyčių kuopą Youngstown, Ohio.

Į naująją apskričio valdybą įrinkta: kun. P. Gailevičius, O. P. — dviasios vadai; Pr. Gudelis (Dayton, Ohio) — pirm.; Robert Boris (Detroit, Mich.) — vicepirm.; I. Jerome Yocis (Cincinnati, Ohio) — vicepirm.; II. Mary Lucas (Dayton, Ohio) — sekretorė; Eleanor Slavickas (Cleveland, Ohio) — kasininkė; kontrolės komisijon — Dr. R. Gineitis (Dayton) ir John Mickus (Detroit).

KĄ DARYS TOLIAU?

Vokietijos lietuvių rūpesčiai

IRO veiks iki 1951 m. galo. Jau yra paaiškėję, kad IRO tremtiniais rūpinsis tikrai iki š. m. gruodžio 31 d., o paskui per 3 mėn. likviduos. Jos pareigas greičiausiai perims Jungtinių Tautų pabėgėlių reikalams komisija, kuri į Vokietiją jau pasiuntė savo komisarą — olandą Dr. G. J. van Heuven Goedhart. Jis studijuoja tremtinių padėtį ir reiškia vilties, kad galės rūpintis tremtiniais ne pračiau kaip IRO.

Užkliuvėliai pajudėjo

Per skryningus daug kas prisipažino buvęs bolševikinių arba nacinių profesinių organizacijų nariu. Tokių emigracinių bylos buvo atidėtos į šalį. Dabar išaiškinta, kad profesinėms organizacijoms turėjo priklausyti kiekvienas, kas tik dirbo. Sulaikytieji vėl šaukiami apklausti. Prasčiau yra sergantiems, kuriuos griežtai sijoja. Atmeta iki 50 procentų.

Ligoties vargas

Yra užregistruota apie 35,000 tremtinių, kurie dėl nesveikatos negali emigruoti. Daugiausia yra džiovininkų, nemaža ir lietuvių. Sveicarija ir Švedija sutiko priimti dar po kelias dešimtis nelaimingųjų, bet to maža. Jei nebus kelio išvykti kitur, tai manoma, kad IRO stengsis juos pakenciamiau įkurdinti Vokietijoje.

Duoda paskolas įsikurti

IRO susitarta su Vokietijos vyriausybe, kad pabėgėliai būtų traktuojami, kaip ir vokiečiai. Yra paskirta 75 milijonai markių teikti jiems pa-

šalpas. Norintieji steigti pramonės įmones arba verstis prekyba, gali pasiskolinti iki 8000 markių. IRO jau yra įnešusi tam tikrą sumą pinigų į vokiečių banką, kuris tas paskolas ir duoda. Numatoma, kad greitai laiku bus patenkinta apie 300 tremtinių prašymų.

Stato namus

Vokietijos vyriausybė pradėjo steigti tremtiniais kolonijas Reino ir Vestfalijos pramonės srityse, kur lengviau gauti darbą. Pastatyta apie 600 naujų butų. Kiekviena šeima gauna po 2 kambarius su virtuve, taip pat nedidelį daržą ir tvartelį. Numatoma tokias kolonijas kurti ir kitose pra-

monės vietose. Jos steigiamos ir lietuviams.

Pragyvenimui pabrangus, po didelių ginčų bedarbio pašalpa pakelta 10 procentų, bet iš jos verstis sunku, nes viskas pabrango beveik trečdaliu.

Neturi lygių teisių

Vokiečių pabėgėliai gauna vadinamąją "greitąją pagalbą" (Soforthilfe) pirkti rūbams, baldams ir kitiems reikalingiausiais daiktams. Kaikurie tremtiniai ne kartą kreipėsi tuo reikalu į vokiečių įstaigas, bet nieko nepesė. Atsakyta, kad tai tik vokiečiams.

Tremtiniai sunkiai gauna ir geresnį darbą, net jų pačių stovyklose, kurių administracija pereina vokiečiams. Jei kuris tremtinys, turėjęs geresnį darbą, išemigruoja, tai sodinamas jo vieton vokietis. Lietuviai nustumiami į sargus ir šlavikus.

Lietuvos vardas skamba svetimoje bažnyčioje

ILION, N. Y.

Sekmadienį, gegužės 6 d., Ilion, N. Y. airių katalikų Apreiškimo parapijos kleb. kun. Daniel A. Horan ir jo vikaras kun. David W. La Voil (prancūzų kilmės) per ketverias sekmadienio mišias nuosirdžiais žodžiais perstatė savo parapijiečiams naujai atvykusį vikaro pareigoms kun. Fabijoną Kireilį.

Savo klausytojams jie pabrėžė, kad naujasis vikaras turi būti lygiai tiek gerbiamas, kaip ir kiti kunigai ir net daugiau, nes šio ir kitų tremtinių kunigų rankos esančios lyg daugiau pašvęstos dėl persekiojimų Lietuvoje ir sunkaus jų pakelto vargo ir darbo tremtinių stovyklose Vokietijoje.

Apie Lietuvą pasakė, kad trijų milijonų tauta, kuri 85% yra katalikiška, dabar kenčia bausių religinį persekiojimą. Nuosirdžiai atjautė katalikus ir visą mūsų tautą, kuri dabar vis tremiama į Sibirą vergų darbams ar mirčiai. Savo tikinčiuosius ragino labiau branginti tikėjimą ir jo laisvę JAV. Pakartojo Popiežiaus norą, kad šeimos, ypač per gegužės mėn., kalbėtų rožančių ir aukotų jį už pasaulio taiką, už Rusijos atsivertimą ir už bolševikų pavergtas tautas ir Lietuvą!

Daugelis klausytojų šluostė ašaras, klausydami šių žodžių. Tokie kunigai pelno lietuvių gilią pagarbą ir nuosirdžią padėką. Jie pasakė daug ir drąsiai apie kenčiančią ir žūdomą Lietuvą ir kunigus, ko neišdrįsta, neprisirengia pasakyti daugelyje lietuvių bažnyčių šiame krašte. P. Trakelis

• Kun. F. Kireilis nuo gegužės 1 d. paskirtas Ilion, N. Y., airių Apreiškimo parapijos vikaru, 109 West St., Ilion, N. Y.

NAUJI AIDAI

Dėl techninių kliūčių kiek suvėlavęs "Aidu" ketvirtasis numeris jau pasirodė naujame gerame popieriuje. Jame randama šiuos straipsnius: Br. Zumeris — Žmogaus sumasimas; J. Venckus, S. J. — Psichoanalizė: Zemonas Ivišskis — Merkelis Giedraitis. Dailiosios literatūros duoda šie autoriai: J. Aistis — Eilėraščiai; Jonas Mekas — Senas yra lietaus šniokštimas krūmų šakomis (eil.); Leonaras Žitkus — Eilėraš-

čiai; Aloyzas Baronas — Pirmoji formulė.

Kūrybos pasaulyje pažymėtina: Andre Gide; Elisabeth Langgaesser; L. Miškino "Žvilgsnių" prozos ir poezijos recenzija; Paryžiaus kard. Suhard; Pr. Skardžiaus — Naujas prof. E. Fraenklio veikalas; Ne vienais doleriais tauta gyva; Lietuvių Amerikos nuzimas; Kaip vakarų demokratijos planavo spręsti Baltijos respublikų bylą; Pirmieji įspūdžiai Kolumbijon atvykus ir t.t.

Letuviai pasaulyje

• Argentina Lietuvių Bendruomenės Villa Lugano lietuvių suaukojo 366,50 dol. Pasaulio Lietuvių Centro lietuviškiems reikalams.

• Argentinoje Mindaugo var-do draugija Barise paminėjo 20 metų gyvavimo sukaktį.

• Sovietų Sąjungoje pusė ministrų (9 iš 19) neįvykdė 1951 m. pirmojo ketvirčio plano. Viskadėto skelbiama, kad produkcija pakilo 18%. Tai yra pakeltas procentas (20%) karo reikalams.

Lietuviai pasaulyje

• Anglijos lietuvių namų akcinių suvažiavimas įvyks gegužės 17 d. Dar reikia parduoti akcijų už 525 svarus.

• Anglijos Lietuvių Sąjunga rengia vaikams vasaros stovyklą, kur bus mokoma lietuviškų dainų ir tautinių žaidimų.

• Kanadoje, Ottawoje, stengiamasi atidaryti lietuvišką šeštadienį mokyklą. Tuo reikalu suburti visi apylinkės pedagogai į vad. švietimo tarybą.

• Sydneyje, Australijoje, organizuojama lietuviška mokykla.

• Melbourne, Australijoje, šv. Jurgio parapijos patalpose įkurta lietuviška biblioteka. Knygos suaukotos.

• Brazilijoje Sao Paulo mieste veikia šios lietuviškos organizacijos: Lietuvių Sąjunga Brazilijoje, Lietuvių R. Kat. šv. Juozapo bendruomenė, Brazilijos Liet. Kat. jaunimo Sąjunga "Vytis", Lietuvių Skautų draugovė "Chavan-tes", Susisiekimo Kultūrinė Bendruomenė "Lietuva", Lietuvių Menininkų klubas.

• Advokato Justino Lukošiaus emigracinė byla į JAV sulaikyta dėl to, kad 1944 m. jo arkliai dirbo vokiečių kariuomenės žiniijoje. Jis yra Wentorfo pereinamojo stovykloje teisinių patarėjas lietuvių reikalams prie IRO.

• Sielovados Tvarkytojas T. Bernatonis buvo gaves žemės sklypą prie Frankfurto. Ten buvo numatyta statyti lietuvišką koloniją. Dabar tą sklypą sekvestravo kariuomenė. Daromi žygiai atgauti tą patį sklypą ar naują įsigyti.

• Daugelis lietuvių DP Belgijoje jau sutvarkė dokumentus ir atliko gydytojų apžiūrėjimą, kad galėtų emigruoti JAV. Dabar laukia tik vizų.

• Eisdeno lietuvių iš Belgijos pasiuntė keletą siuntinių lietuviams džiovininkams, esantiems Vokietijoje.

• Venecueloje įvyko skautų suvažiavimas.

Clinton I. Morgan, 52 metų, iš Philadelphia išėina į kariuomenę, atsivertindamas su vaikais ir vaikaičiais.

TAUPI VIREJA

Nauja moterims knyga su 300 įvairių valgių receptų ir naudingų patarimų. Yra platūs skyrius, kaip pagaminti ir papuošti užkandžius. Daug naujų žinių apie pyragus ir keikus. Kaina tik \$2.00.

Užsisakyti galima "Eglutės" administracijoje, P. O. Box 22, Brockton 68, Mass., arba "Darbininko" atstovybėje, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

NEKIMBA!

LIETUVOS KAIME

LIETUVOS LENKIJOS SANTYKIAI AMŽIŲ BĖGYJE

Iš pradžių mėginę partiečius paveikti, kad būtų skaitomi paraleliai kursai kelio-omis (lenkų, rusų, lietuvių) kalbomis, bet nelaimėje, vėliau kiti lenkai ėmėsi dar keistesnių, tiesiog priešingų visoms tautinėms jų tradicijoms taktikos—drauge su žydų dalimi boikotavo lietuvių kalbos mokslą ir reikalavo ją kaip „daugumai nesuprantamą“ universitetinio dėstymo kalbą pakeisti — rusiškąją, universitetinius dėstytojus ir tarnautojus, net ir susikalbėčius su studentais lenkiškai ar dar kitaip — nebe lietuviškai, skųsdami lietuvių pačiai Maskvai. Tačiau ne tik „smetoniniai“ universiteto lietuviai atmetė tokius reikalavimus, tekdami visokių palengvinimų dar nepramokusiems lietuviškai, bet ir tarybinės bei partinės Tarybų Lietuvos įstaigos, net iš Maskvos atsiųstieji partinės linijos nustatytajai nepalaikę šitokių reikalavimų, suprasdami jų kilmą ir tikslus ir sudraudami kurstytojus.

Panašiai vyko ir kitose įstajose, kur „smetonininkais“ lenkų buvo apšaukiami net partiniai lietuvių komunistai. Vasilevskiniai lenkų komunistai kėlė Maskvoje sumanytą suteikti Vilniaus kraštui net autonomines teises, kurios apdraustų jo lenkiškąjį pobūdį, kiek šio jam įvarė per 20 metų varšuvinė administracija, paremta Bažnyčia, mokyklas ir t.t., ir neleistų vilniečiams stipriai susiristi su Lietuvos gyvenimu. Šitokios vilniečiams Varšuvos nustatytos taktikos išdavoje tautiniai santykiai Vilniaus krašte ne tik nesitvarkė, bet ir aštriai iro pavilgus su tuo, kaip jie buvo besinormalizuoja prieš Lietuvai prarandant savo nepriklausomybę. Neturinti visuomenėje pasitikėjimo ir autoriteto komunistų partija ne ką daugiau tesugebėdavo čia sugalvoti tautinėms aišioms raminti kaip gaudų skleidimą, jog koks 100.000 lenkų būsiąs Maskvilijon išvežtas, kam dengėsi net paties Stalino autoritetu ir tariamuoju šitokiu jo pasiūlymu. Baigėsi visa toji, vilnietišku terminu tariant, „bolševikinė velniava“, ne tiek lenkų, kiek daugiausiai lietuvių, apie 40.000 žmonių išvežimu iš Lietuvos į Kazachstaną ir — naują invaziją, šį kartą hitlerinių Vokietijos pulkų. Tai įstiko 1941 m. birželio mėn.

Kadangi lietuvių tauta sukilo prieš svetimą (bolševikinę) okupaciją ir ne tik susigrąžino sau nepriklausomybę bei savą (laikinąją) vyriausybę, bet ir per kelias savaites entuziastingu sąjūdžiu suorganizavo valdžios aparatą, neatsisvegdama į okupavusius Lietuvą vokiečius, sutvarkė ar aptvarkė visas valstybinio ir tautinio gyvenimo sritis, okupacinę Reicho vyriausybę gavo su tuo skaityties, kad ir tylois nuleido Laikino-

M. BIRŽISKA

sios Vyriausybės trumpalaikį buvimą ir veikimą ir jos vieton pastatė savo (vokiškąją) komisarinę administraciją, teprileisdama lietuviams tarėjais, o visą valdžią pasilaikydama savo rankose, turėjo apsimesti žiūrėti į lietuvių kuonę kaip į savo sąjungininkus ir daugelį Laikinosios Vyriausybės pataikytųjų toliau labiau ar mažiau respektuoti, nors tik ėmusi traukti Lietuvos išteklius ir žmones Vokietijon ir pačioje Lietuvoje savaip santykius pertvarkinėti (sodinti ir privileijuoti vokiečius ir olandus, negrąžinti lietuviams bolševikų nacionalizuoto turto ir vokiečiams jį atidavinėti, kilnoti lietuvių ir versti juos užimti lenkų ūkius, varžyti lietuvių spaudą, knygų leidimą, mokyklas, versti jaunimą stoti į SS ir pan.) ir ligi pat savo buvimo galo vokiškoji administracija pastatė prieš save visą lietuvių tautą, kuri nekėpė dėmesio į okupantų jai sakomus komplimentus, o tik į jų tam priešingus darbus, ir vieningai gynė savo reikalus, juos subordinuodama būsimajam savo nepriklausomam gyvenimui. Siekdama susigrąžinti Lietuvai visą 1920 m. liepos 12 d. Maskvos sutartimi jai priklausomą sritį, lietuvių tautos vadovybė išgavo iš vokiečių kiek rytuose ploto (pav. Ašmenos) ir pažadėjimą gražinti Lietuvai Gardiną su Lyda, tik faktiškai šie jų negrąžino, nekalbant jau apie savo dar 1939 m. užgriebtą Sudauen - Winkel'į, bet ir lietuviškiausius panemunės Marcinonis ir Druskininkus patylo mis sau vis jungėsi. Aiškumo čia nebuvo. Taip pat dėl lietuvių tautos aiškos nepriklausomybinės pozicijos ir savotiškos Lietuvos lenkų taktikos vokiečių atžvilgiu lietuvių santykiai su lenkais Vilniaus krašte dabar dar labiau susikomplicavo negu bolševizmo laikais.

Vokiškoji Lietuvos administracija nebuvo linkusi stiprinti lietuvių Vilniaus krašte, tik priešingai—jos stiprėjimą stengėsi prilaikyti, kad ir dėl to gautų laimėti lenkai, ir silpninti ją nuolatiniu lietuviškai lenkišku nesutikimu ir kivrčiais. Tad ir oficialiai Lietuvos lenkams taikydama panašius (toli ne visus) draudimus, kaip ir lenkams Lenkijoje, toji administracija įvairiu metu užvedavo „flirtą“ su lenkais prieš lietuvių, o paskiri administracijos, kariuomenės ir kiti vokiški pareigūnai, vieni veikiami prie jų pristatytų lenkių, kiti dėl materialinių sumetimų, politinių išrokavimų ar kitokių savų akstinių mielių bendravo su lenkais, labiau ar mažiau leisdami šiuų savo politiniams tikslams būti naudojami.

Vilniaus lenkų vadovai stengėsi įkvėpti vokiečiams, jog Lietuvos lenkai skiriasi nuo Varšuvos lenkų, nepripažįstą nei šiųjų (varšuvinių lenkų) savų vadovavimo nei šiųjų karingos taktikos vokiečių atžvilgiu ir tikrai norį bendradarbiauti su vokiečiais. Nors taip veikdami Lietuvos lenkai nebūtavo vokiečių jiems uždarytųjų savo mokyklų ir gavo vesties slaptais, vokiečių nepersekiojamais ir lietuvių neįdavinėjais mokinių kompletais, net neviešai veikiančiu universitetu, nors daugelio uždraudimų ir suvaržymų nestengė nusikratyti, tik vis dėlto jie neįdavojo Lietuvos kur geresnėmis gyvenimo sąlygomis negu Lenkijoje, lietuvių nuo vokiečių apgintomis ir tų pat lietuvių lenkams lygiai su jais naudoties leidžiamomis. Lenkai dvarininkai miečiau negu lietuviai vokiečių buvo pastatomi savininkų nustojusiu ūkių prižiūrėtojais, kurie uoliai stengėsi aprūpinti vokiečius ūkiu gaminiiais, dėl ko kiti jų net gavo nukentėti kaip vokiečių karo talkininkai (pav. inž. Trzeziak, nužudytas bolševikų, dvarininkas Komars — lietuvių). Kiti lenkai buvo taip toli nuėję besantykiaudami su vokiečiais, jog patys lenkai gavo juos likviduoti (žinomojo Vilniaus muziko Wyležynskio dukterį ir kt.).

Dar pirmomis savaitėmis koks pro Vilnių pražygiuojąs vokiečių generolas, kai kurių lenkų paveiktas, savavališkai apskelbė uždraudimą lietuvių įstaigoms nelietuviškai į juos kreipiantis atsakinėti lietuviškai, liepdamas tuomet atsakinėti vokiškai, Toms įstaigoms, seniaus su lenkais lenkiškai susikalbantioms, ėmus dabar vokiškai atsakinėti tos kalbos nemokantiems lenkams, šie patys ėmė lietuviškai kreipties, generoliškąs uždraudimas pats savaime nustojo reikšmės ir lietuvių įstaigos grįžo prie savo įprastos natūralios tvarkos — atsakinėti kiek galima tąja kalba, kuria į jas kreipiamasi. Šiaip neleidami lietuvių administracijai teikti atsakingas pareigas lenkams, privertę pašalinti iš universiteto lenkus studentus (lietuviams tepavyko kiek užtęsti šio draudimo vykdymą) ir likviduodami susektus slapčius lenkų sąbūrius, internuodami (pačioje Lietuvoje) varšuviečiai toliau tebeveikiantį Vilniaus arkivyskupą ir dalyvaujančius slaptoje politinėje lenkų veikloje kunigus ir klierikus, ypačiai žiauriai keršydami lenkams už jų ar net bolševikinių agentų neretai nužudomus vokiečių pareigūnus, 1943 m. paėmė keliasdešimt lenkų (jų kaitų ir 10 jųjų sušaudė (jų tarpe du buv. lenkiško universiteto profesorius), vokiečiai nedarė Lietuvos lenkams masinių likvidacijų.

MASKVA ATIDARĖ LANGĄ VAKARAMS

Rašo mūsų korespondentas iš Leipcigo pavasario parodos

Didelės ir sunkios mašinos, kai kurie mažesniai, daugybė gėlių, spalvų ir fotografijų dekoruoja 1951 metų pavasarinę Leipcigo parodą. Tai Maskvos atidarytas langas V a k a r a m s . Parodos metus ir Leipcigas pakeitė savo vaizdą. Po eilės metų parduotuvių languose pasirodė lašiniai, dešra, sviestas, kiaušiniai ir taip vokiečių pasiilgta grietinė.

Gatvių kertėse praeiviams siūloma šiltos dešrelės, cigaretės, pyragaičiai, degtinė. Naujai atvykusiam atrodo, kad čia visada taip ir buvo. Restoranų mėgėjams atidaros valstybinės kavinės, kuriose patarnauja frakuoti introisto padavėjai.

Gatvėse iškabinti transparentai su užrašais: „Nors Aduanauis uždraudė, vokiečiai sėdi prie vieno stalo.“ Stotyje, šalia rytų „demokratinės vėliavos, kabo ir Vakarų Vokietijos vėliava — juoda, raudona, auksinė. Kaip Grotevolis pareiškė, Leipcigas turi sujungti visos Vokietijos mintis. Gatvėse patuliuoja liaudies milicija, kuri prie jėgimo į parodos paviljoną kiekvienam vakariečiui išduoda 5 dienoms maisto kortelę, pareiškdamą, kad jei kartais neužtektų, gaus daugiau. Kiekvieną vakarietį liaudies policininkas užregistruoja tam tikrame lape ir atžymi spaudu jo atsilankymą pase. Juk Maskva nori žinoti, kas parodoje lankėsi.

Keturiuose didžiulėse halėse

išdėstyti Rytų Vokietijos gaminiai. Čia matome įvairias mašinas, tačiau kiekvienas lankytojas nustemba, kad visi eksponatai 1945 metų modelio. Tik pagalvojus, pasidaro aišku, kodėl Rytų Vokietija negali nieko naujo pagaminti. Visas, kas buvo moderniško, išvežta į Sovietų Sąjungą. Visi moderniški fabriku įrengimai demontuoti, taigi ir nėra iš ko ir kaip ką nors nauja bepagaminti.

Kituose paviljonuose, kur išdėstyti „broliškos“ Sovietų Sąjungos eksponatai, kitoks vaizdas. Sunkieji traktoriai, didieji rusiški sunkvežimiai ir 8 cilindrių SIS, GAS ir SIM reprezentuoja Sovietų sunkiąją pramonę. Toliau matyti didžiulis Maskvos požemio traukinio modelis su Kremliaus vaizdais ir daugybe mažų mozaikų, tarp kurių išprausta penkių metrų didumo sovietinė žvaigždė. Tų visų mozaikų papuošimui, kad neatrodytų taip skurdžiai, prikrauta ančių, žąsų, maisto produktų, tabako, vėdos. Tai turi reprezentuoti Sovietų kolhozų ūkio „pažangumą.“ Tačiau visų dėmesys nukrypsta į originalų Maskvos požemio traukinio vagoną, kuris specialiai atvežtas iš Maskvos ir kuriame lankytojai gali pasidėti, pasinekučiuoti ir išgerti po burnelę vėdos.

Halėse nuo 6 iki 9 išstatyti nauji išradimai — infra raudonieji pečiai, infra raudonieji šildymo aparatai — ir viskas

po 35 markes. Tačiau, jei kas sumano kurį daiktą nusipirkti, sužino naujieną, kad šiuo tarpu norimų pirkti daiktų fabrikas nespėjo pagaminti, todėl pirkėjas turi palaukti kokią porą mėnesių ir tuomet galutinai ir dėl kainos susitarti.

Dešimtoji halė skirta „liaudies demokratijai“ pavaizduoti. Čia turingai išpuosta gėlėmis, brangiais kailiniais, kinietiška šventykla su Stalinu, Mao Tse Tung ir Pieck paveikslais. Daug porcelano ir šilko. Šalia viso to daugybė vaizdų iš Šiaurės Karėjos karo, Šiaurės Korėjos kareivių statulos, paveikslai, kuriuos siūlo lankytojams pirkti po 50 pfenigių. Pajamos skiriamos „Korėjos atstatymui.“

Tačiau, kai išeini iš parodos, pasijunti įjargęs ir be įspūdžių. Kur eini, viskas sena, visur propaganda, visur melas.

L.

DARBO FRONTE

• **Batų importas iš Čekijos į JAV** (Naująją Angliją) praėjusiais metais padidėjo net septynis kartus. Tik moteriškų batų buvo įvežta 720,316 porų už \$742,854. Pigesnės kainos ir įvežtas nemažas kiekis išstūmė iš batų pramonės visą eilę darbininkų. Be to, ir doleris yra nuplaukęs bolševizmui Čekijoje stiprinti. O per Čekiją „laisvo mis aukomis“ jis nueina iki Korėjos, kur žudomi atleisti darbininkų sūnus. Taigi amerikiečiai darbininkai už „raudonius batus“ sumoka kišene ir krauju.

• **Karo pramonei užsakymai** kas savaitę siekia vieno milijardo dolerių sumą. Tas taip veikia žmones ir fabrikus, kurie gamina reikmenis pragyvenimui, kad į vasaros pabaigą jau bus jaučiama daugelio dalykų stoka.

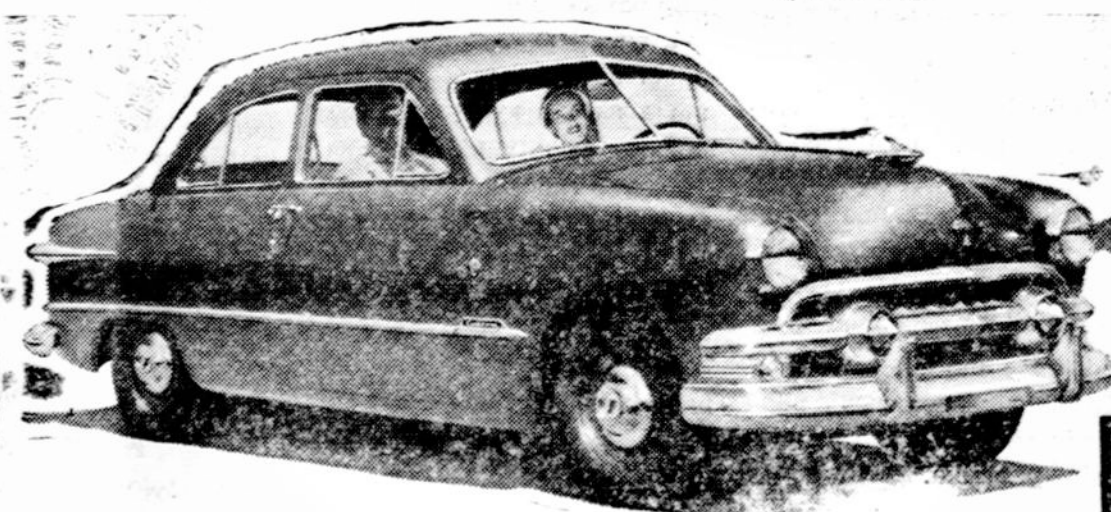
• **7,200,000 naujų darbininkų** bus reikalinga iki 1952 metų, kaip praneša Dr. Frank P. Graham, tvarkytojas darbo jėgos kraštui ginti. Jis mano ją surinkti tokiu būdu: apie 3 milijonai darbininkų pereis iš civilinės į karinę pramonę; apie 2 milijonai priaus naujų ir tiek pat bus surinkta, imant darban daugiau moterų, senesnio amžiaus žmonių ir galinčių dar dirbti nesveikų, kurių normaliu metu fabrikai nepriimdavo.

• **70 milijonų žmonių JAV** bus įjungta į darbą ligi kitų metų pabaigos, jei nepaaustrės tarptautinė padėtis ir nepareikalaus karo pramonę dar labiau išplėsti ir daugiau vyrų mobilizuoti. Iš to skaičiaus kas šeštas žmogus dirbs karo pramonėje arba bus po šautuvu.

Pralenkia Idėja

1951 metų Fordas su 43 „Look Ahead“ patobulinimais tikrai prašoka kelerius metus į priekį. Jūs naudojate pačias naujausias patogumais ir naują Fordo automatine vairuoklę, pritaikytą betkuriam keliui. Ir yra pati naujusia, patogi, lanksti ir automatiška — ta Fordomatic vairuoklė.

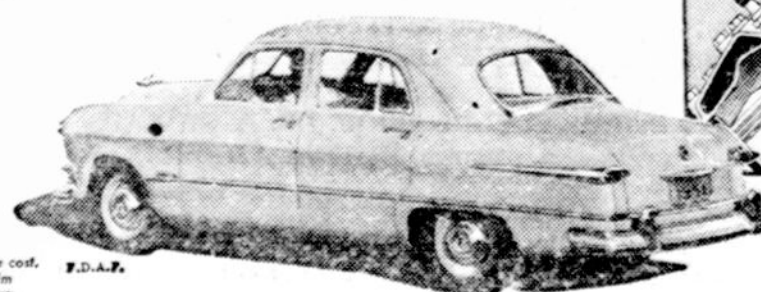
Pralenkia išvaizda

PRALENKIA Taupum

V-8 ar 6, ką jūs pasirinkat, rasite kuro taupymo prietaisus. Automatiškas kuro purkštuvus išsunkia paskutinį benzino lašą ir sunaudoja kiekvieną jėgos unciją. Duoda jums stiprią jėgą su normaliu degalu (regular gas). Jūs pastebėsite, kad atsparus vandeniu prietaisai leidžia jums užvesti motorą ir drėgniausiam ore.

WETTEST WEATHER.

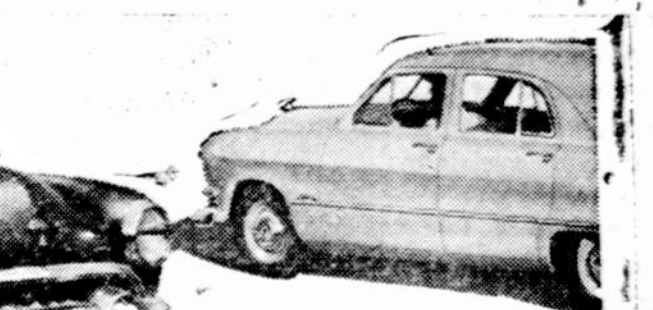

*Optional on V-8 models of extra cost. Equipment, accessories and trim subject to change without notice.

F.D.A.P.

1951 m. Fordas taip pat yra pranašus savo išvaizda ir vidaus bei išorės įrengimais. Turi naują spalvų derinį („Color-Keyed“), parankų ir gražų vidaus įrengimą („Safety-Glow“), pritaikytą ir išorė. Automatiškais prietaisais jūs galite viduje patogiai sau prisitaikyti sėdynes ir kita.

JCS GALITE IR

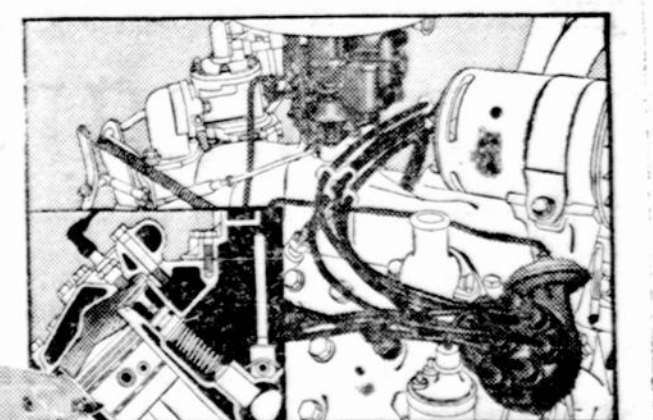
DAUGIAU MO-

KETI, BET NE-

GALITE PI-

GAU PIRKTI!

Ford

ISBANDYTI KAP VAZIUOJA
GALITE PAS JCSU AGENTĄ

Amerikos Lietuvių ŽIDINIUIOSE

CLEVELAND, OHIO

Naujosios parapijos koncertas.

• **Kacietinių atsiminimų** knyga, kuri baigiama rinkti, kun. St. Yla ieško fotografijų šių žuvusių draugų: Dr. Prano Meškauskio - Germanto, Agr. Igno Budrio, Vytauto ir Algirdo Tumėnų, Inž. Antano Šapalo. Prašoma skubiai pasiųsti šiuo adresu: Rev. Yla, I. C. Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn.

• **Dr. inž. J. Jankauskas** po ilgą tyrinėjimą nustatė, kad automobilis prie 26 mylių greičio per valandą vartoja mažiausiai benzino. Jis ir pataria automobilistams šiuo greičiu daugiausia naudotis.

Inž. S. Maziliauskas ir jo žmona biologė Davidavičiūtė-Maziliauskienė Bostone suorganizavo Mineral Chemical Co. ir gamins mineralines druskas vonioms, kurios turės kosmetinės ir gydomosios reikšmės.

• **ALT Chicago** paskyrė 27,000 dol. surinkti Lietuvos laisvinimo reikalams. Iki šiol tesurinkta 8,400,50 dol.

• **Dail. A. Valeška** tapo paveikslą "Mindaugo krikštas" 700 metų Mindaugo krikšto sukakčiai paminėti.

• **Jonas Kupronis**, miškininkas ir skautų veikėjas šiuo metu gyvena Dallas, Texas ir ten yra vieno naujai steigiamo medelyno vedėjas.

• **Chicago** lietuviai rugpjūčio 26 d. viename didžiulame Chicago parke ruošia didelę vaikų šventę.

• **Julija Rūteliūnienė** Washingtono laimėjo 1951 metų stalo teniso meistrės titulą.

• **Geriausieji parašė darbą:** "Military Organization", Marylano universitete lietuviai: Alg. Kuprėnas, Juoz. Dėdinas ir Alg. Ostrauskas. Jie su kitais 2200 amerikų studentų priklauso Reserve Officers Training Corps. (R.O.T.C.) Alg. Kuprėnas už gabumus moksle ir discipliną įrašytas į universiteto garbės lapą, o jo motinai universiteto rektorius atsiuntė sveikinimą.

• **Kun. St. Būdavas** šiuo metu apsigyveno St. Bernard's Rectory, Rockland, Mass., kur pavaduoja vieną tėvą pranciškona. Šioj vietoj jis išbūs visą vasarą ir laisvu laiku tvarkys savo romaną — "Rapolas Gelžinis."

Visuomeninio darbo sukaktis

Gegužės 6 d. St. Gabaliauskas šventė savo 25 metų visuomeninio darbo sukaktį. Jis buvo pirmasis at-kų Vytauto klubo pirmininkas, Kaune. Jo bičiuliai ir draugai iš Clevelando ir Pittsburgho buvo nuvykę į jo nuosavą ūkį pagerbti solenizantą ir pasidžiaugti jo visuomenine veikla. Kalbas pasakė S. Laniauskas (jis buvo ir vyriausias vašių tvarkdarys), muz. A. Mikulskis, Iz. Samas, P. Kliorys, St. Barzdukas, A. Tamulionis, prof. dr. K. Pakštas ir k.

Ateitininkų ekskursija

Ateitininkų jaunimo sekcija, vadovaujama A. Čepulio, geg. 5-6 d. surengė ekskursiją į Detroitą. Vyko 28 žmonės penkiomis automašinomis. Dalyviai Detroito buvo maloniai priimti, pavalšinti, ir gražiai praleido šeštadienio vakarą. Sekmdienį anksti rytą išklausius š. Mišiu, kartu su būriu detroitiečių aplankė Dearborne (Michigan) Ediso Instituto muziejų ir H. Fordo įkurtą kaimą Greenfield, kuriame saugojama dalis Amerikos gyvosios praeities, pvz. Ediso namas ir laboratorija, H. Fordo gimimo vieta ir kt.

BALFo piknikas

BALFo 55 skyriaus valdyba gegužės 20 d. naujojo parapijoje rengia pirmąjį šiais metais Clevelande pikniką. Visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti ir paremti BALFo šalpos darbą.

A. B.

Bridgeville, Pa.

• Didžiausias šios apylinkės lietuvių rūpestis yra išlaikyti savo parapiją. Parapija mažytė, bet parapijiečiai su ambicijomis; jie nori, kad ši parapija visuomet išliktų lietuviška ir ekonomiškai stipri. Šiam tikslui jungiamos draugijų ir pavienių asmenų pastangos. Rengiami įvairūs renginiai, minėjimai ir piknikai. Gautomis lėšomis jau išmokėta nemaža skolų, padaryta įvairių patalynų salėje ir bažnyčioje. Dabar dengiamas bažnyčios stogas.

• Vietos žmonės rodo didelę meilę Tėvams Pranciškonom, kurie jau antri metai klebonui atostogaujant valdo parapiją. Tėv. V. Gidžiūnui išvykus į Brooklyną parapijos moterys, jos darbas paremti naujame vienuolyne, atsiuntė nemažą auką.

• Altoriaus draugija motinų pagerbimui Motinos dieną surengė minėjimą su programa ir arbatėle.

Motinas sveikino įvairių organizacijų atstovai: Tremtinių Draugijos vardu — Ed. Karėnas, BALFo — A. Banys, Kultūros Fondo — Ig. Malinauskas, mažieji skautai ir skautės padėklamavo eilėraščių ir padainavo keletą dainelių. Prezidiume buvusios motinoms buvo įteiktos gėlių puokštės, o salėje buvusios prisegta po gėlę.

Meninėj programoj dalyvavo solistai: N. Aukštuoliūnė ir J. Kazėnas, vienas skautas vytytis paskaitė J. Biliūno kūrinį apie motiną ir Ir. Brazilevičiūtė padėklamavo eilėraščių "Prie motinos kapo."

Lietuvės motinos pagerbti prisirinko visuomenės pilna lietuvių salė. Vyravo pakilių dvasios nuotaika.

KONGREGACIJOS RĖMĖJŲ SEIMAS

globojamas šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone, įvyks BIRŽELIO (JUNE) 3 D., sekmdienį.

Seimas prasidės iškilmingomis pamaldomis šv. Petro lietuvių bažnyčioje 10 val. ryto. Posėdžiai prasidės po pietų 2 val. Lietuvių Pilečių Draugijos salėje, kampas W. Broadway ir E Street.

Paskaitas skaitys PROF. KUN. ST. YLA iš Putnam, Conn. ir PROF. DR. A. SIDLAUSKAITE iš Kanados. Apie Kongregacijos veiklą pranešimą padarys MOTINA LIGORJA iš Brockton, Mass.

Visus Rėmėjus ir Bičiulius maloniai prašome dalyvauti pamaldose ir posėdyje.

KONGREGACIJOS RĖMĖJŲ VALDYBA

PITTSBURGH, PA.

Tremtiniai minėjo Motinos dieną

Pittsburgho tremtinių draugija Motinos Dieną minėjo gegužės 6 d. specialiu iškilmingu susirinkimu Lietuvių Pilečių svetainėje. Jame dalyvavo gausūs būrys tremtinių ir senosios kartos lietuvių. Minėjimą atidarė draugijos pirmininkas Jonas Virbalis ir prezidiumą pakviesdamas Kelpsiene ir Stasiene. Prelegentė pavaizdavo lietuvių motinos tragišką gyvenimą amžių būvyje. Kukulį meninę programėlę atliko Espleno šeštadieninės mokyklės vaikučiai, paruošti taip pat savo mokytojos Stasiens. Kun. Alfa Sušinskas kvietė visus susirinkusius pasimelsti už visas mirusias, žyvasias ir nu-kankintas bei Sibire tebekenčiančias mūsų motinas. Minėjimas buvo užbaigtas Lietuvos himnu.

Nauji tremtiniai

1949 m. Pittsburghe buvo susispietęs gana gražus būrys tremtinių. Tačiau per 1950 metus didesnę jų pusę negalėdami gerai įsikurti ar suvilioti kitokių galimybių persikėlę gyventi į kitus miestus. Paskutinių metų Pittsburghe tremtinių vėl gausėja. Keliolika jau atvyko ir laukiama dar naujų. Tarp jų yra atvykęs ir mažlietuvių veikėjas, buvęs Klaipėdos direktorijos valdininkas p. Trumpjonis su šeima. Pittsburghiečiai tikisi, jog naujieji tremtiniai tvirtiau įsikibs Pittsburghe ir įsijungs į kultūrinę bei visuomeninę gyvenimą.

Mirė K. Aleliūnas

Praeitą šeštadienį staigiai ir netikėtai mirė southsidiečiams gerai pažįstamas Kazys Aleliūnas, palikęs žmoną ir sūnų giliai nuliūdime. Artimieji šeimai reikią giliai užuojautą.

J. Virpša

Newark, N. J.

Ateitininkų 40 m. sukakties minėjimas

Ivykis gegužės 20 d. Iškilmingos pamaldos 10,30 val., kurių metu moksleiviai, studentai ir sendraugiai eis bendrai prie šv. komunijos. Tuo po pamaldų parapijos salėje, Adams St. bus iškilmingas susirinkimas. Programoje: paskaita, meninė dalis ir jaunųjų ateitininkų įžodis. Kviečiami visi ateitininkai ne tik iš Newarko, bet ir plačios apylinkės mūsų šventėje dalyvauti.

Mahanoy City, Pa.

Pirmosios šv. komunijos iškilmės

Gegužės 6 d. vietos šv. Juozapo parapijos mokyklos vaikučiams buvo pirmoji šv. komunija.

35 mokyklos vaikučiai, ses. pranciškiečių paruošti sekmdienio rytą gražia eiseną iš mokyklos atėjo į bažnyčią, kur kun. K. Rakauskas atlaikė šv. mišias, pasakė pamokslą ir iš klebono rankų vaikučiai priėmė pirmąją šv. komuniją. Per mišias giedoję mokyklos mokinių chorą, smuikinininkė Mrs. Capovargonais pritariant J. Stankūniui, pagrojo porą Hendelio kūrinį. Labai gražų įspūdį darė einančiųjų prie šv. komunijos gražūs, vienas apsiirngimas ir kun. P. Česnos gražiai palaikoma tvarka.

Marianopolis, Conn.

Viečių piknikas

Gegužės 20 d. (sekmdienį) Naujosios Anglijos Vyčiai ruošia pikniką Marianopolio Kolegijos parke. Pikniko rengimo komitetą įeina: pirm. Vincas Gružulis, nariais: Jakutyte ir L. Gražulyte, sporto pramogoms vadovaus Phillip Carter. Komiteto garbės nariais sutiko būti: kun. Albinas A. Šeputa ir kun. Jonas K. Petrauskas.

Piknike bus įvairi sporto bei žaidimų programa, kur, be kita ko, bus švedinio rungtynės tarp So. Worcester 116 ir Cambridge 18 Viečių kuopų. Šokiams gros Bobby Zinkaus orkestras.

PARAMA "DARBININKUI"

Nuoširdžiai dėkojame "Darbininko" skaitytojams, atsiuntusiems auką už 1951 m. kalendorių ir tuo pagėmusiems patį laikraštį:

Anthony Smith, Somerville, Mass.	1.00
Angela Anuzis, Worcester, Mass.	1.00
Patricia Steponais, Tariffville, Conn.	1.00
Ig. Radin, Johnson City, N. Y.	1.00
Stasys Lukosevicius, Brooklyn, N. Y.	1.00
T. Mickus, New Haven, Conn.	1.00
Zofi Talutis, Billerica, Mass.	1.00
Mrs. M. Visnaskas, Baltimore, Md.	1.00
P. Ambrazas, Cleveland, Ohio	1.00
Mrs. Mary Yesaitis, Minersville, Pa.	1.00
Rozalija Shembrisky, Waterbury, Conn.	.50
Aleksandras Zabelskas, Waterbury, Conn.	1.00
Silvestras Zdanis, Waterbury, Conn.	1.00
Vincas Urbanas, Waterbury, Conn.	1.00
Alekas Gwazdauskas, Waterbury, Conn.	1.00
Ona Nageliūtė, Baltimore, Md.	1.00
A. Marcelynas, Waterbury, Conn.	1.00
K. J. Krusinskas, Woodhaven, N. Y.	1.00
Ona Andruskeviciene, Dorchester, Mass.	1.00
R. Kayerski, Arlington, Mass.	.50
J. Savickienė, South Boston	1.00
Adomas Jarmalavicius, Brockton, Mass.	1.00
S. Mockus, Lawrence, Mass.	.50
J. Sakavicius, Lawrence, Mass.	.50
Stasys Variakojis, Detroit, Mich.	.50
J. Mikelionis, Nashua, N. H.	.50
NN, Westfield, Mass.	1.00
A. Kopivodienė, Cambridge, Mass.	1.00
Barney Budris, Freehold, N. J.	1.00
Adolph Peredna, Lowell, Mass.	1.00
Mrs. M. Supranavicius, Minersville, Pa.	1.00
Alex Pacavic, Wilsonville, Ill.	1.00
Paul Vadluga, Dorchester, Mass.	.50
O. Skunydus, Kearny, N. J.	2.00
Edv. Davidsonis, Dymont, Ont. Canada	1.00
Charles Airosus, Roslindale, Mass.	1.00
Nellie Pisanavich, Detroit, Mich.	2.00
Ona Blazienė, Stoughton, Mass.	.50
Mrs. Veronica Austin, Pittsfield, Mass.	1.00
Mrs. Anastasia Jusjukonis, Everett, Mass.	1.00
Mr. John Ivanauskas, Cleveland, Ohio	1.00
A. Svilas, Mattapan, Mass.	.50
Antanas Vanagas, Dayton, Ohio	1.00
Izidorius Valancius, East Chicago, Ind.	1.00
A. Baltunis, Argo, Ill.	1.00
A. Kaneviciene, S. Boston, Mass.	.50
Magdalena Martin, Bridgeport, Ct.	.50
Mrs. F. Kalanta, Bayonne, N. J.	1.00
J. Gurskas, Dorchester, Mass.	1.00
Mrs. Frances Simokaitis, Worcester, Mass.	.50
Mrs. Eva Grigonis, St. Charles, Mich.	1.00
Mrs. J. Kurta, Nashua, N. H.	1.00
L. Sviklas, Worcester, Mass.	1.00
Marijonas Karpienė, Waterbury, Conn.	1.00
Mary Nauyokas, South Boston, Mass.	1.00
Povilas Vaitiekas, Cambridge, Mass.	1.00
M. Baronas, Elizabeth, N. J.	1.00

"Darbininko" administracija

DIDELIS KONCERTAS

SIŲ METŲ GEGUŽES 27 D. 5 val. po pietų

Žurnalo "ATEITIES" koncertas

APREIŠKIMO PARAPIJOS DIDŽIOJOJE SALEJE

Programoje dalyvaus: VINCE JONUSKAITE, V. ZUKAUSKAS, pianistė KEPALAITĖ, Harmonijos ansamblis, tautinių šokių grupė ir rašytojų savos kūrybos skaitymas.

Po koncerto šokiai, kuriems gros muz. KACANAUSKO vadovaujamas orkestras. (12)

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

SESTADIENIAIS 2 iki 3 VAL POPIET — WWRL 1600 kc

Gyvuoja virš 20 metų oro bangomis, transliuojama visuomenės įvairūs pranešimai, naujienos, muzika

(Viešosios žinios, parengimai: koncertai, šokiai ir t.t. Vestuvės, puotos, liūdni pranešimai)

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y. Tel. EVergreen 4-9293

Jan 9-ti Metai Kai Visi Klaus-

"Lietuvos Atsiminimų" RADIJO VALANDŲ

Šeštadieniais, 4:45 - 5:30 p. p.

Stotis WEVD—1330 kil. 5000 w.

JOK. J. STUKAS, Dir.

1264 White St., Hillside, N. J.

Tel. WAverly 6-3325

SAVI, PAS SAVUOSIUS!

